

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

„Europa centrală“.

— Cartea lui Frideric Naumann. —

III.

Din cele de până aci știm care e dorința deputatului din camera germană Frideric Naumann (și dorința sa e dorința tuturor Germanilor, dovadă faptul, că opul seu, cu care ne ocupăm, s'a tipărit în peste osută mii de exemplare), adică: legături intime în viitor între Germania și Austro-Ungaria, în treburile economice, militare, ba și în politica externă, rămânând rezervate pe seama fiecărui stat afacerile proprii interne. Într'un nou capitol autorul cărții face apoi istoricul formării statelor din Europa centrală până au ajuns a fi aceea ce sunt astăzi, puteri mari europene, iar în capitolul al treilea se ocupă cu diferitele confesiuni și naționalități din aceste state. Acest capitol interesant îl resumăm în următoarele:

Europa centrală e astăzi o noțiune geografică, fără caracter politic și constituțional. Pentru a o înțelege, se cere se cunoaștem toate greutățile ce stau în cale, deci în prima linie cele confesionale și naționaliste. Căci aci e reoglindat sufletul popoarelor. De acest suflet trebuie să ne apropiem, cu bună voință, cu indulgență. Europa centrală, organizată în mod deservărit, trebuie se fie patria iubită a tuturor, cu drept de liberă mișcare. Trebuie creată o tradiție, care să se perpetueze în copii și nepoți. Natura, țirea popoarelor trebuie ridicată prin rațiunea organizatoare.

Trebuie creat tipul omului aparținător Europei centrale, care se fie mândru a se putea numi astfel. În cele religioase cea mai mare parte a populației din Europa centrală a fost dela încreștinare și civilizare supusă Romei, dar în țările din Carpați și pe la Dunărea de jos s'a

menținut influența Bizanțului. Sub influența aceasta au stat și Maghiarii la început, și chiar și Cehii. Influența a crescut când a intrat mohamedanismul în Europa centrală, căci Turcii ajunseseră până la Viena, fiindcă Turcii au încasat dări dela popoarele subjugate, le-au stăpânit pe toate politicește și militarește, dar nu li-au cerut renunțarea la legea lor, nu le-au silit se treacă la mohamedanism. Astăzi sunt orientali în Europa centrală Sârbii și Românii, o parte, căci o altă parte, împreună cu Rutenii din Austria și Ungaria, sunt orientali după rit, dar supuși Papei dela Roma. A venit apoi reformațiunea, care a sguduit popoarele de pe teritoriul german, slav și ungar al Europei centrale. Au fost cucerite și recucerite sufletele, oamenii își schimbau credința și stăpânii sufletești, dar în fine, după multă vărsare de sânge, confesiunile s'au organizat și au început se trăască în pace. Sufletele au început se fie disciplinate. Reformațiunea a prins teren larg printre Germani, Maghiari, etc. fiindcă ea însemna naționalizarea bisericii.

Imperiul german e protestant, dar confesiunea protestantă nu e confesiune de stat. În Austria însă catolicismul a fost confesiune de stat. Dacă acum se face o comunitate oarecare între Germania și Austro-Ungaria, protestantismul german și ungar rămâne în minoritate față de catolicism, care e mai estins. Va fi aceasta o jertfă adusă de poporul german, dar jertfa trebuie se fie adusă! Alții vor aduce alte jertfe. Fie catolicismul prima confesiune în Europa centrală, numai să se înființeze Europa centrală. Căci frânturile protestante din Austria și Ungaria vor putea fi atunci mai ușor legate de biserica protestantă din Germania, mai ușor decât frânturile catolice din Germania de biserica catolică de diferite limbi din Austro-Ungaria.

Lucrul cel de căpetenie e însă, că chestiile bisericești și școlare nu pot se formeze pentru Europa centrală obiecte de discuție, de ceartă, ori de neînțelegere. Influența ce s'ar putea eseria din o parte ori alta, va putea fi numai indirectă. Au trecut vremile războaielor confesionale, și ne aflăm în zilele toleranței, în cari în cele interne fiecare poate să trăiască liber de orice constrângere din partea statului. Vorbind de confesiuni, nu au se fie trecuți cu vederea nici Evreii. Sunt destui și în Germania, și sunt mulți în Austria și Ungaria. În mâna lor e presa și viața economică. Vor putea fi deci de folos Europei centrale. Mișcările antisemite au mai slăbit și vor dispărea de tot, după ce în războiul actual au sângerat și Evrei, din Germania, Austria și Ungaria. După războiul va trebui să se pună capăt tuturor agitațiilor confesionale, pentru că vom avea se apărăm tranșeele comune!

Din punct de vedere confesional înființarea Europei centrale nu poate fi deci împedecată. Fiecare confesiune va exista și mai departe, ca până acum. Să vedem acum cum se prezintă lucrurile din punctul de vedere al diferitelor naționalități?

Autorul cărții, domnul Naumann, face începutul cu Evreii, pentru că unii sunt de părerea, că și Evreii ar forma o naționalitate. Dar nu e adevărat. Evreii au confesiune și n'au naționalitate. Chestia evreească e chestie socială, nu de naționalitate. Evreul din Germania e German, cel din Austria austriac, cel din Ungaria Maghiar etc. Evreul nu cere drepturi naționale, ci drepturi cetățenești, acolo, unde nu le are.

Toate statele europene aveau se lupte cu greutăți naționale, cari până acum sunt învinse numai în statele latine: Italia, Spania și Franța, unde nu mai există naționalități, popoare, ci numai dialecte. Chestie națională

există însă în Anglia, cea irlandeză, apoi în Belgia, dar mai ales în Austro-Ungaria, în monarhia popoarelor.

În Germania chestia a fost regulată pe cale administrativă cu privire la Danezi și la cei din Elsața-Lorena, dar în mod nu prea norocos. Desnaționalizarea unui popor nu se mai poate face. Il oprești se mai vorbească în limba lui? El râde de tine în limba lui. De aceea, după războiul va trebui să se caute calea, fie și prin modificarea constituției, de a mulțumi pe cei din Germania de limbă negermană, luându-se exemplu dela Austria. Mai ales politica prusiană față de Poloni trebuie schimbată. Prusia nu era stat național atunci când a incorporat pe Poloni, și nu i-a incorporat cu gândul de a-i germanisa. Numai pe vremea revoluției polone s'a născut ideea germanisării Polonilor, pentru că Prusia își vedea amenințate hotarele. Sufletul populației polone însă n'a putut fi câștigat pentru ideea aceasta. Câteva familii aristocrate, înrudite prin căsătorii cu Germanii, au fost asimilate, dar poporul a rămas aceea ce a fost: popor polon, cu sentimente naționale. Școala germană le dă Polonilor cultură, dar nu-i preface în Germani. În războiul Poloniei și-au făcut datorința. Pentru patria sa nu poate se lupte Polonul, luptă deci pentru puterea la care aparține. Polonul din Germania pentru Germania, cel din Austria pentru Austria, și cel din Rusia pentru Rusia. După războiul va trebui se încete constrângerea de germanizare față de Polonii din Germania!

În Austro-Ungaria chestia de naționalitate e mai complicată. Aci sunt mai multe popoare nemulțumite. Ântâi Nemții resfirați printre Slavi, Maghiari, Români. Oameni, cari nu au școli germane pentru copiii lor și n'au judecători și funcționari administrativi, cari să-i asculte în limba lor. Oameni supărați, cari însă prea mult să nu

FOIȘOARA.

Dela „Academia Română“.

— Raport asupra lucrărilor făcute în 1915—1916. —

(Urmare).

III. Publicațiunile Academiei.

În cursul anului au apărut sau se mai află sub presă următoarele publicațiuni:

1. Din analele Academiei.

a) Tomul XXXVII — Partea administrativă și Desbaterile anului 1914—1915 s'a încheiat, tipărindu-se și partea II, care cuprinde lucrările sesiunii generale trecute.

b) Tomul XXXVII — Memoriile Secțiunii literare s'a sfârșit iarăș de tipărit și conține:

Duiliu Zamfirescu, Sufletul războaielor în trecut și în prezent.

Al. T. Dumitrescu, Trâmbița românească, manifest public, patriotic și revoluționar de enăchită Văcărescu, cu un studiu introductiv.

Duiliu Zamfirescu, Bosforul și Dardanelele față de interesele românești.

Dimitrie Marmeliuc, Figuri istorice românești în cântecul popular al Românilor.

Dragoș Protopopescu, Stilul lui Dimitrie Cantemir.

Pantelimon Diaconescu, Cari industrii casnice românești s'ar putea încuraja și perfecționa și prin ce mijloace?

c) Tomul XXXVII — Memoriile Secțiunii istorice, s'a terminat și conține următoarele comunicări:

N. Iorga, Veneția în Marea Neagră. III: Originea legăturilor cu Ștefan cel Mare și mediul politic al desvoltării lor.

N. Iorga, Pilda bunilor Domni din trecut față de școala românească.

N. Iorga, Scrisori inedite ale lui Tudor Vladimirescu.

N. Iorga, Activitatea culturală a lui Constantin Vodă Brâncoveanu și scopurile Academiei Române.

N. Iorga, Opera de istoric a Regelui Carol.

N. Iorga, Neamul Agarici. — Răzeși fălcieni și vaslueni.

N. Iorga, Imperialismul austriac și cel rus în desvoltare paralelă.

N. Iorga, Din legăturile noastre cu Sârbii.

N. Iorga, Privilegiile șangăilor dela Târgu-Ocna.

Vasile Pârvan, Cetatea Ulmetum. III.

Descoperirile ultimei campanii de săpături din vara anului 1914.

N. Iorga, Câteva știri despre comerțul nostru în veacurile al XVII-lea și XVIII-lea.

N. Iorga, Dreptul la viață al statelor mici

N. Bănescu, Un dascăl uitat: Grigore Pleșoianu.

N. Iorga, Dardanelele (amintiri istorice).

Vasile Pârvan, Zidul cetății Tomi.

N. Iorga, Câteva lămuriri nouă cu privire la istoria Românilor.

C. Giurescu, Vechimea rumâniei în Țara Românească și legătura lui Mihai Viteazul.

N. Iorga, Faze sufletești și cărți reprezentative la Români, cu specială privire la legăturile «Alexandriei» cu Mihai Viteazul.

Dr. Ioan Lupaș, Contribuțiuni la istoria Românilor ardeleni. 1780—1792, cu 84 acte și documente inedite, culese din arhivele din Viena, Budapesta, Sibiiu și Brașov.

I. Nistor, Emigrările de peste munți.

Dr. Ioan Lupaș, Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr, cu mai multe acte și documente inedite.

d) Tomul XXXVII — Memoriile Secțiunii științifice s'a terminat de asemenea de tipărit și cuprinde:

Dr. G. Marinescu, Natura și tratamentul paraliziei generale și tabesului.

G. N. Fințescu, Fluturașul Yponomeuta Malinella în România. Biologie, fitopatologie, caractere exterioare și mijloace de combatere.

General Gr. Crainicianu, Despre războiul european. Cauzele războiului.

Prof. Dr. N. Leon, Contribuțiuni la studiul parazitologiei în România.

Dr. I. I. Nițescu, Cercetări comparative asupra valorii nutritive a porumbului nou și vechiu.

Gheorghiu (Gh. Gr.), Contribuțiuni la climatologia Iașilor. — Temperatura iernii la Iași.

Sim. St. Radian, Contribuțiuni la Flora bryologică a României (A III-a contribuție). Hepaticae cu thal.

Dr. Teodor Mironescu, Bronchoree muco-membranoasă.

Dr. G. Marinescu, Un caz de somn isteric durând mai multe luni, cu câteva date asupra naturii intime a isteriei.

Dr. G. Marinescu, Autoscopie, automatism și somnambulism.

Prof. Dr. V. Babes, Cercetări nouă despre pneumonie.

e) Din Tomul XXXVIII — Partea administrativă și desbaterile anului 1915—16 e aproape gata să iasă de sub presă par-

aștepte dela Germanii din imperiu. Aceștia vor căuta să le ajute tuturor fraților strămtorați din alte state, dar numai întrucât comunitatea celor două monarhii nu devine periclitată prin aceasta.

Mai ales Nemții din Austria au pierdut foarte mult în deceniile din urmă, au pierdut conducerea. Meritele lor sunt mari. Aduși de prin alte părți, au fost respirați pretutindenea, pentru a fi sare a pământului și exemplu întru împlinirea datorințelor. Ei au făcut drumuri, pe cari acum alții umblă, au făcut școli, în cari se învață acum în contra lor. Corpul mare al funcționarilor tot Nemții l-au dat mai înainte. Austria a fost stat național german, acum însă nu mai e, ci e stat de popoare. Dar a fost stat de funcționari. Ce a fost german, era așezat în diferitele cancelarii. Rădăcinile nu le avea elementul german în popor, în democrație, de aceea a trebuit să se prăbușască și se facă loc altei ordine de drept, celei de astăzi, care, firește, e nefavorabilă Nemților din Austria, căci aceștia nu mai au conducerea exclusiv în mâna lor.

Sesiunea parlamentară. Mercuri, în 7 Iunie n. se întrunește parlamentul ungar în nouă sesiune de război, în Budapesta. Ședința primă a dietei va fi scurtă. Guvernul va prezenta diferitele proiecte de lege, în prima linie, legea despre indemnizare și despre prelungirea învelei economice dintre Ungaria și Croația, cari se vor împărți comisiunilor spre studiere, iar ședințele meritore ale dietei se vor începe în 14 Iunie. Deputații dietali concentrați au fost concediați pe întreaga durată a noii sesiuni de război.

In chestia de naționalitate. În fața unui colaborator dela marele ziar german *«Berliner Tageblatt»* a făcut declarațiuni interesante ministrul president ungar, contele Ștefan Tisza, cu privire la pace, la transacția austro-ungară și la chestia de naționalitate. Despre pace a spus, că condițiile obiective ale păcii sunt date, acum, după ce Italienii sunt scoși de pe teritoriul monarhiei și bătuiți pe teritoriu propriu, la ei acasă, iar despre transacție, că pertractările decurg în spirit prietenesc și ele vor fi terminate cu bine. În chestia de naționalitate apoi a spus următoarele: «Cea mai mare bucurie pe care am avut-o în această pustiire mondială a fost sacrificarea uniformă a tuturor naționalităților din Ungaria pentru patrie. Nu vorbesc despre Nemții, cari au fost totdeauna fii credincioși ai Ungariei, și fie că au ascultat de șoaptele sufletului lor german, ori de ale inimii lor maghiare, pe seama lor nu a existat decât o cale, fiindcă Nemții noștri s'au identificat totdeauna cu scopurile politice ale statului ungar. Dar și Românii, Slovaci și Rutenii și au împlinit pe deplin datorința. Imprejurarea aceasta a trebuit să aibă efectul cel mai plăcut, în lăuntrul și în afară. Și se constată din ea, că politica noastră naționalistă a fost corectă. Neîncrederea față de naționalități a în-

țet, iar experimentele din război une ușurează împlinirea anumitelor dorințe naționale, compatibile cu caracterul național al statului ungar. Cei din străinătate încă vor vedea, că a fost o închipuire nefolositoare combinația clădită pe nemulțămirea naționalităților. Despre aceasta în parte poate că s'au și convins. Agitația antimaghiară din România și de altcundă a fost totdeauna armă politică în mâna opoziției. Se știe însă acum foarte bine și în România, că nici un singur Român din Ungaria nu voia să se fie «eliberat», cu atât mai puțin cu ajutorul Rusiei!... Domnul ministru-president a vorbit apoi despre Sașii din Ardeal și despre Germanii din Ungaria, cari n'au avut în trecut și nu vor avea nici în viitor motiv de a fi nemulțumiți cu soarta lor.

Războiul.

Sosesc știri, că în Volhinia și în Basarabia focul de artilerie e foarte viu, ceea ce înseamnă, că dușmanul se pregătește de o nouă ofensivă. Sperăm, că o va încheia cu acelaș rezultat, cu care și-au terminat și până acum Rușii toate ofensivele.

La frontul italian planul stabilit cu multă istețime e executat în mod bravuros de trupele noastre, cari au luat dela Italieni localitățile bine întărite Arsiero și Asiago, au ocupat și luat în posesiune toți munții, și acum se află la poarta, prin care pot se între în șesurile Italiei. Recunosc și Italienii, că situația e gravă pentru ei.

La frontul dela apus Nemții au avut nouă succese asupra Francezilor și Englezilor. Într'un loc Francezii au îndreptat șase atacuri grele asupra Nemților, dar toate au fost respinse. Atât Englezii, cât și Francezii, au avut pierderi enorme. Mulți dintre ei au ajuns în captivitate la Nemți. Bravura cea mai mare au făcut-o însă Nemții pe mare. Au bătut flota engleză și au silit-o să se retragă. Inșiși Englezii recunosc, că zece unități mari din ale lor au fost scufundate și câteva și-au pierdut urma. A cincina parte din flota engleză e nimicită.

Telegramele primite astăzi ne spun, că Rușii au început ofensiva dealungul Nistrului, la Stripa, la Tarnopol și în Volhinia, deschizând focul concentric asupra armatei Arhiducelui Iosif Ferdinand, pe un front de 25 kilometri. Pe întregul front Rușii vor începe în curând atacurile și cu infanteria.

La frontul dela apus Nemții sunt în favor; iar la frontul italian dușmanul se apără cu multă îndărjire, dar nu poate împedea înaintarea trupelor noastre, cari au mai luat în cursul zilei de Sâmbătă 5600 prizonieri, cu 78 ofițeri, apoi tunuri, mitraliere, muniție și cai dela Italieni.

tea I, cuprinzând ședințele ordinare și ale secțiunilor până la sesiunea generală.

f) Tomul XXXVIII—Memoriile Secțiunii literare se află sub tipar și cuprinde: Dr. O. Ghibu, Din istoria literaturii didactice românești. I. Bucoavnele.

— II. Abecedarele din Transilvania.

— III. Cărțile de cetire din Transilvania.

g) Tomul XXXVIII—Memoriile Secțiunii istorice se află încă sub presă și au apărut până acum următoarele comunicări:

N. Iorga, Câteva știri nouă relative la legăturile noastre cu biserica Constantinopolitană în a doua jumătate a secolului XVII-lea.

G. N. Leon, Impozitele în funcțiune economică și politică socială.

N. Iorga, În legătură cu biblia dela 1688 și Biblia dela 1667 a lui Nicolae Milescu.

Const. Moisil, Monete vechi românești inedite sau puțin cunoscute.

N. Iorga, Carpații în luptele dintre Români și Unguri.

N. Iorga, Sârbi, Bulgari și Români în Peninsula Balcanică în evul mediu.

Ioan C. Filitti, România față de capitala Turciei.

C. Giurescu, Despre rumâni

Preotul Dr. Alexandru Cziple, Documente privitoare la Episcopia din Maramurăș.

N. Iorga, Amănunte din istoria noastră în veacul al XIX-lea.

N. Iorga, Iordache Olimpiotul, vânătorul lui Tudor Vladimirescu.

Vasile Pârvan, Histria. IV. Inscriptii găsite în 1914 și 1915.

N. Iorga, I. Un Aromân Mitropolit la Atena și concurent la Patriarhia de Constantinopol. — II. Sinodul din Târgoviște în 1659.

N. Iorga, Legăturile Românilor cu Rușii apuseni și cu teritoriul zis «Ucranian».

N. A. Constantinescu, Originea și trecutul cetății Giurgiu.

M. C. Sutz, Contribuțiunea numismaticii la istoria antică a României transdunărene.

h) Tomul XXXVIII—Memoriile Secțiunii științifice se află în curs de tipărire și cuprinde:

Dr. C. N. Ionescu, Contribuțiuni la Fauna insectelor colembolice din România, cuprinzând și forme cavernicole.

Prof. Dr. N. Leon, Studii teratologice asupra Cestoizilor.

G. N. Fințescu, Fluturile Aporia Craetegi I. Biologie, fitopatologie, caractere exterioare și mijloace de combatere.

Încheierea anului școlar la școala civilă de fete.

Joi la orele 11 s'a făcut încheierea solemnă a anului școlar la școala civilă de fete a «Asociațiunii», cu cântări, în cor și la pian, și cu declamări, în prezența unui public ales românesc, compus în mare parte din părinții elevelor. După executarea programului stabilit pentru aceasta festivitate școlară, delegatul comitetului central al «Asociațiunii», domnul asesor cons. Nicolae Ivan, a adresat publicului asistent și elevelor următoarea cuvântare, ca răspuns la vorbirea de încheierea anului, rostită de directorul școlii, domnul Dr. Vasile Bologna:

Onorat și distins public!

Iubitelor eleve!

Suntem datori înainte de toate cu mulțumită către cel atotputernic, pentru că ne-a stat în ajutor ca să putem termina cu bine și cu pace acest an școlar. Asemenea mă simțesc plăcut îndemnat să aduc mulțumita mea onoratului corp didactic, pentru străduințele puse întru luminarea și deșteptarea odraslelor neamului nostru, date în îngrijirea sa.

Revenind la conținutul vorbirii dlui director, prin care a semnalat deschiderea anului școlar viitor, în condiții, cari vor fi publicate, sunt dator să fac din acest prilej o constatare dureroasă.

Școala noastră luptă cu mari greutăți materiale de câțiva ani încoace. Este cunoscut onoratului public, că școala noastră, ca așezământ de cultură și lumină națională, a făcut neamului nostru prețioase servicii. La progresul făcut în cel din urmă pătrar de veac școala «Asociațiunii» și-a luat partea sa, și nu este centru mai de seamă, ba nu este colț în țara noastră, unde fostele eleve ale acestei școli să nu fi răspândit raze de cultură, de lumină și dragoste de neam. Și cu toate acestea rămâne neexplicabil faptul că școala aceasta nu este sprijinită din deajuns, o lăsam în vegetare și o lasă chiar și aceia cari au fost foarte aproape de ea, cari se arătau însuflețiți de ea și cari voiau să fie considerați de cei mai mari protectori în virtutea poziției ce o au ocupat în raport cu «Asociațiunea» și cu școala. La deschiderea testamentelor mecenajilor noștri nu am dat de nici o dispoziție în favorul acestei școli.

Convingerea mea este deci, că publicul cel mare, bărbății cu dare de mână, nu cunosc greutățile dela aceasta școală, nu știu, că ea n'a avut și nici acum nu are vre-un fond, care să-i asigure și garanțeze existența.

S'a mai adăugat și faptul, că femeile române, cari la înființarea școlii i-au dat cel mai puternic sprijin, în timpul din urmă, prin desconcentrarea mijloacelor și forțelor, făcând întreprinderi și experimentări costisitoare, cari au dat greș, au lipsit școala de valorosul lor sprijin.

Dacă poporul nostru a putut în timp de nici o jumătate de an să contribuie pentru cele două orfeline cu aproape un milion, ar fi o greșală neiertată să nu facem apel la acelaș public, ca să-i cerem o nouă jertfă națională pentru școala «Asociațiunii». Școala aceasta este școala unui neam întreg; interese locale mărunte, veleități de ordin inferior, nu e permis să ne determine, când avem se salvăm o

instituție națională. Deci neamul întreg trebuie pus la contribuție.

Încercările oficioase și modeste de a crea un fond al școlii de către câteva foste eleve, nu au dat rezultate, pentru că acțiunea nu a fost organizată, nu s'a făcut cu destulă publicitate și n'a fost considerată ca efluxul unei necesități inextinguibile, ci ca o întreprindere particulară.

Unii cred, că la școală sunt și scaderi de organizație. Admit, căci tot ce e lucru omenesc, nu e perfect. Dar scăderile, mici ori mari, dacă sunt, trebuie să le delăturăm, dar nu e permis să lăsam instituția în ghiarele păraginării, mai ales că pentru «Asociațiune» școala aceasta de elită dela început a fost un titlu de mândrie și trebuie să fie și de aci încolo.

Nu mă îndoiesc, că se vor găsi inimă înțelegătoare, cărora descoperindu-li-se, acum, în ceasul al 11-lea, o rană, să vie în ajutor cu alifia vindecătoare și să dea suc nou de viață pe sama unei instituții culturale, de care nu ne putem lipsi.

Iar voi, iubitelor eleve, mai ales cele ce eșiți din aceasta școală pentru totdeauna, duceți în inima voastră dragostea pentru acest așezământ, perfecționați cunoștințele câștigate aici, fiți sânguincioase, modeste, cruțătoare și cinstite, ca fiecare din voi să devie o podoabă a neamului nostru și o fiică aleasă a bisericii sale, și atunci Dumnezeu va revărsa cu îmbelșugare darul său asupra voastră în toată viața.

Vorbirea de încheiere a domnului director Dr. Vasile Bologna a fost următoarea:

Preastimate Dle Delegat!

Onorat Public!

Cu mănunchiul de prestațiuni artistice culturale, desfășurate și cu acest prilej de elevele școlii Asociațiunii, încheiem a doilea an școlar dela începutul războiului actual, ce preocupă lumea întreagă, s'a putea zice. O mângăiere avem, că în vrămile grele prin care trecem, a fost un an relativ liniștit și princios mersului normal al învățământului.

Preocupățiunile obștești ale războiului însă, ne-au influențat și pe noi, fără îndoială. Pentru că s'ar putea, ca inimile noastre să nu fie acolo, unde sunt frații și părinții noștri? Unde este astăzi cea mai înaltă și cea mai sfântă datorință de a fi pentru apărarea vetrelor noastre părintești și a patriei străbune?!

Sub impresia covârșitoare a acestui sentiment, am lucrat și noi în întreg cursul anului școlar, ca singuratici și ca institut. Toate elevele școlii noastre au grăbit cu sânguință laudabilă a conlucra în acest scop, sub conducerea profesoarelor chemate. Începând dela confecționarea de vestimente călduroase de iarnă pentru iubiții noștri ostași din război, între care avem și pe tinărul nostru coleg: dl. Sabiu Oprean, a treia-oară în linia de foc, apoi cu tot felul de colecte și contribuiri diferite pentru brava noastră oștire, care ne-a apărut cu atâta bărbăție deopotrivă navele străine și dușmane.

Așa am făcut tot posibilul pentru țara și însuflețirea vitejilor noștri și vom continua și mai mult, în nădejdea biruinței lor definitive.

Și sunt adânc convins, că acest v. demn, nobil și avânt salutar al tineretului nostru eleve pururea va înflori în inimile lor, pentru toată viața.

Țin apoi să exprim în numele direcțiunii școlii respectuoasă mulțumită tuturor factorilor, care ne-au sprijinit cu onorificul lor ajutor întru împlinirea misiunii institutului nostru și în acest an școlar, la care apelez cu căldură și pentru viitor, în vederea intereselor noastre obștești de educație și de cultură.

Vestesc apoi de acum onoratului nostru public, că condițiile de primire pentru anul viitor în școala și internatul de fete al Asociațiunii, se vor publica mai târziu în ziaristica română, după cum va găsi cu cale, să le stabilească proprietarul școlii: On. Comitet al Asociațiunii, în conformitate cu trebuințele și nevoile timpului de acum.

Cu acestea urez mult noroc și hărnicie iubitelor noastre eleve, iar Asociațiunii noastre culturale continuă isbândă și viitor strălucit!..

Din România.

Parada de 10 Mai v.

În foaia Moldova, primită astăzi, citim: Pe o vreme frumoasă cu soare a avut loc anul acesta în piața Victoriei parada marelui sărbări naționale, a aniversării de 50 de ani a întemeierii dinastiei române.

La orele 11 și jumătate a început defilarea trupelor în fața M. S. regelui într-o ordine admirabilă, care a stârnit admirația poporului adunat pe strade și prin tribune.

(Va urma).

Dacă ținuta trupelor era mai puțin strălucitoare prin înlocuirea uniformelor variate din trecut cu acele de o singură culoare — de campanie — pentru toate, ele impuneau totuși la gândul, că această paradă va fi premergătoare unei alteia. Unei parade, care va avea loc nu pe stratele Bucureștilor, ci pe câmpurile de război.

Defilarea corpului de aviație, a noilor mitraliere, a companiei sanitare, a obuzierelor pe lângă celelalte trupe numeroase, a dat publicului impresia unei completări serioase a armamentelor în vederea pregătirilor oricărei împrejurări.

M. S. regele Ferdinand, având alături pe principii Carol și Nicolae, avea în față mulțumită a celui care știe, că se poate bizui cu încredere în armata ce va conduce.

Zece Mai 1916 găsește încă armata noastră stând pe loc, dar cu speranța că e gata de a-și face marea datorie ce o așteaptă, către țară!

Regele nostru e tânăr, dornic desigur de mărire pentru țară și de glorie pentru dânsul și pentru dinastie. El nu va privi nepăsător la furtuna dezlănțuită de războiul european, în care toate țările reclamă cu armele drepturile lor. El va aduce cu autoritate la realizare pentru România mărirea ce i se cuvine, asigurarea pentru viitor și prestigiul, la care trecutul ei glorios îi dă dreptul...

Trupele cari au defilat în fața Sa, nu pot decât să-i întărească credința, că va izbuti să fie învingător.

În acest gând unim glasul nostru cu acel al țării, urând:

Trăească regele! Trăească dinastia!

NOUȚĂȚI

Bucurie familiară în casa domnitoare. Arhiducesa Zita, soția moștenitorului de tron Carol Francisc Iosif, a născut Miercuri un băiat. Nou născutul este al patrulea copil al părechei moștenitoare de tron. Cel mai mare este arhiducele Francisc Iosif Otto, născut în 1912, apoi arhiducesa Adela în 1914, și al treilea arhiducele Carol Robert în 1915.

Doctori de onoare. Universitatea din Budapesta a declarat, cu prea înaltă încredințare, pe regele bulgar Ferdinand doctor în filozofie; arhiducele Iosif, generalul Mackensen și Ever Peșă doctori în științele de stat, iar pe contele Ștefan Tisza doctor în științele juridice.

Academicieni noi. În locul decedatului I. M. Moldovanu, președinte în Blaj, a fost ales membru activ al „Academiei Române” în secțiunea istorică domnul Dr. Ioan Lupas, protopresbiter în Săliște, fost membru corespondent al aceleiași secțiuni, iar membru activ în secțiunea literară a fost ales, în locul decedatului Nicolae Gane, marele poet G. Coșbuc.

Centrala băncilor. În Budapesta s'a făcut Joi constituirea „Centralei băncilor din Ungaria”. A fost ales consiliul de administrație, un comitet administrativ și comitetul de supraveghere. Din comitetul administrativ face parte și domnul I. I. Lăpădatu, directorul băncii generale de asigurare din Sibiu, ca reprezentant al băncilor românești.

Scumpirea tutunului. Cu începere din 1 Iunie a. c. prețurile tutunului și ale țigărilor s'au urcat earăș în mod însemnat. Cutia de 100 grame tutun fin turcesc costă 10 coroane, pursicean 8 cor. 30 fileri, de Hertegovina fin 8 coroane, calitatea a doua 3 60, altă calitate 2 60, tutunul unguresc se vinde cu 1 10, 80 fl. și 56 fl.

Congres feminist. În zilele de 10—13 Iunie n. se va ține la Budapesta un mare congres al feministelor din Ungaria. Programul conține puncte însemnate privitoare la chestiunea femeilor. Persoane specialiste vor rosti cuvântări despre carierele cele mai potrivite în vremile de astăzi pentru femei și fete, și despre alte importante probleme în legătură cu schimbările numeroase produse de stările războinice actuale.

Proces neplăcut. O gazetă americană serie, că supraviețuitorii vaporului *Luizania* și rudele pasagerilor morți au intenția să întreprindă o acțiune de desdaunare companiei de vapoare *Cunard Linie*, pentru că societatea a omis luarea de măsuri necesare pentru siguranța călătorilor. Este prea probabil, că compania *Cunard Linie* nu va lăsa să ajungă lucrurile la proces, ci va plăti daunele, căci într'un eventual proces ar juca important rol dovada că vaporul transporta muniții și arme.

Despre pace. Ambasadorul american din Berlin, domnul Gerard, a declarat în fața unui ziarist, că după convingerea sa, șanșele păcii sunt foarte favorabile. Peste câteva luni pacea va fi înfăptuită. În săptămânile cele mai apropiate se vor întâmpla evenimente mari militare, cari vor aduce cu sine în mod necesar înclinarea beligeranților spre pace.

Președintele camerei — maior! Domnul Paul Bethy, președintele camerei ungare, căpitan de husari pe câmpul de război, a fost înaintat la rangul de maior.

Cheltuieli. În *Corriere della Sera* se constată, că Italia a cheltuit pentru război până la sfârșitul lui April a. c. aproape opt miliarde de lire.

Refugiații italieni. O mare panică a cuprins sufletele italienilor din Verona, Vicenza și din multe alte orașe ale zonei operațiilor militare. Cine poste, fugă. Toate prăvăliile și magazinele Veronei sânt închise. În oraș n'a rămas decât sărăcim a. Refugiații suferă toată mizeria războiului, căci guvernul Italiei nu le poartă grija. Societăți filantropice particulare distribuie mici ajutoare; nu mărui refugiaților însă crește tot mai mult. În orașele sudice ale țării, și chiar a Roma, se fac acum pregătiri pentru adăpostirea nenorociților familii de refugiați.

Festivitatea Oberdank. În mijlocul unor mari sărbători s'a inaugurat la Florența o tablă comemorativă de bronz în amintirea lui Oberdank. Au participat la festivitate: primarul Florenței, prefectul, generalul comandant, senatori, reprezentanți ai autorităților și numeroase reuniuni. Primarul a rostit o cuvântare. În care spunea, că tablăa comemorativă poartă și inscripția: *Istoria are să aparțină Italiei*. Prin urmare publicul prezent s'a declarat solemn, că se identifică pe deplin cu ideea aceasta.

Opriti dela reprezentațiile cinematografice. Într'un comitat al Ungariei, în Meșon, s'a votat un regulament, prin care tinerii sub 15 ani sânt opriti dela cercetarea cinematografeilor. Copiii pot fi de față la astfel de reprezentații, numai dacă sânt supraveghiați de părinți, de tutori, sau de învățătorii lor. Proprietarul cinematografului, în caz când a încălcat dispozițiile regulamentului, se pedepsește cu amendă și închisoare.

Aviz. Pentru biserica catedrală din Sibiu e lipsă de un paraclisier (crâșnic), care să aibă ceva cunoștință și în cântările bisericești. Reflecții să-și înainteze cererile și să-și arele condițiile la oficiul protopresbiterului gr. or. rom al Sibiului.

Viață lungă. În Viena a răposat femeia Maria Vannini în etate de osută și doi ani. Răposata fusese în tinerețe o distinsă actriță.

Reprezentatie muzicală la Unicum. Marti în 6 Iunie n. se va da în sala mare dela Unicum în Sibiu o producție muzicală din partea elevilor și elevelor directorului de muzică A. Stubbe. Începutul la orele 7 seara.

Să se sfârșească odată! Cenzura rusă nu împiedică ziarul *Ruscoe Slovo* să scrie, că opinia publică a Rusiei cere să se sfârșească războiul cât mai de grabă. Ori în cotro se învârtă omul, spune numitul ziar, meru aude vorbele: „Războiul să se gâte odată, căci avem trebuință de pace.”

Trist aniversar. Domnul Octavian Vestemianu, mesinist tipograf, cu prilejul trist al împlinirii la 4 Iunie c. a unui an dela decedarea în război a fratelui său Pompiliu Vestemianu, fost mester frânzelar, dăruiește întru vesnicia lui odihna cor. 10 la „Legatul maiorul Gregoriu Jovescu pentru ajutorarea conților săraci din Sibiu, susburbiul Iosefin, aplicați la meserii”, al „Fondului Episcopului Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meserieși”. Pentru prino-exprimă sincere mulțumite: Victor Tordășianu, președintele Reuniunii sodalilor sibieni.

Mulțumită. Despărțământul Brad al „Asociației” a sranjat în 14 și 21 Mai două serate, al căror venit curat a fost 42 cor. 40 fil. La aceasta au mai contribuit d-nii I. Keri 2 cor. Vasile Boneu 1 cor. Olimpia Omata 1 cor. Eufemia Timbus 1 cor. Victoria Obădu 1 cor. Vasile Demian 2 cor. Iuliu Papp 2 cor. P. Lazar 1 cor. Maria Banciu 2 cor. P. Rimbaș 2 cor. Dr. I. Papp 10 cor. Aron Feier 2 cor. A. ural Maniu preot 20 cor. Deci s'au adunat cu totul 89 cor. 40 fil. care sumă s'a plă-

tit la datori pentru pînul despărțământului. Tăturor binevoitorilor contribuții lise esorimă mulțumită. Direcțiunea desp. Brad al „Asociației”.

Bioscopul Apollo. Luni și Marti în 5 și 6 Iunie n. Madame X dramă socială senzatională în 3 acte. Refugul lui Buki Comedie. Enigma din Westende, poveste criminală în 3 acte. Jucată de renumiți artiști svedieni. În rolul principal: Waldemar Psilander.

Concertul bisericesc.

Sibiu, 5 Iunie n. 1916.

(A) Corul mixt al catedralei noastre și corul seminarului Andreian a dat ieri după amiază, Duminică, un izbitut concert bisericesc, în scopul laudabil să sporească fondul contribuțiilor pentru *Orfelinatul Românesc*, ce se va deschide în toamnă la Sibiu.

Întreg corul, condus de dl T. Popovici, s'a prezentat impunător ca număr; are voci de valoare, multe chiar foarte bune, cari pe lângă două sau trei probe mai multe și regulat cercetate, s'ar putea contopi la toate cântările într-o perfectă armonie de tonuri.

Seria de șapte puncte a programei s'a introdus prin *Fericiți sânt cei goști*, cor mixt de G. Dima. Execuție aproape neexcepțională și precisă, ca și la corurile următoare *De tine se bucură*, și *Cu trupul de acelaș compozitor*.

Un solo de puternic bariton, ținut de d-l Nicolae Topolog, absolut de teologie, a ridicat și mai mult frumuseța bucății *Cu trupul*.

Compoziția pentru cor bărbătesc a mult regretatului Ciprian Porumbescu, *Tatăl nostru*, cântată cu evlavie potrivită, ne-a făcut să regretăm și mai mult trecerea timpuriei la cele eterne a tinărilor autor bucovinean.

Alte trei coruri mixte, *Ingerul a strigat*, *Astăzi tot trupul și înnoiește-te* — acest din urmă de G. Muzicescu, — au terminat programa unitară a concertului, pregătit și dirijat cu obișnuita răbdare și străduință a d-lui Timotei Popovici.

Cum se vede, din programă au lipsit de astă dată cu totul bucăți ușoare și de efect ieftin. Timpurile vijelioase, prin care trecem de aproape doi ani de zile, au mijlocit ca auditoriul să guste cu mulțumire sufletească tocmai acest gen de muzică bisericească.

Producțiile artistice ale concertului bisericesc din sala muzeului Asociației au fost de nouăcurăzate de un public numeros care a jertfit cu dragă inimă la realizarea fantei, ce se urmărește cu atâta stăruință... Acum, nu mai e vorbă de «focul de paie» al neamului. Focul cel mare a trebuit să aprindă în sfârșit și un alt soi de foc: al inimilor miloase și darnice. Orfelinatul se face.

Cărți și reviste.

Pagini Literare. A apărut numărul 6 din 1916 cu următorul cuprins: Biata Ana pândăreasa, poezie de V. B. Impăcare, povestire de I. Agărbiceanu. Domnișoara Marta, o istorie adevărată de M. Gaspar. Corespondență, de Doamna. Ipoteze indifferente, de Lucian Blaga. Activitatea ziaristică a lui Andrei Măreșianu, de I. Lupas. Un țaran — filozof, de Gavril Todica. Bibliografie răspunsuri. Ilustrații. — Abonamentul 10 coroane pe 1/2 de an, 20 cor. pe un an. Administrația: Arad, str. Zeiryi 1/A.

Cal a Vieții. A apărut Nr. 5 din această revistă religioasă populară, cu următorul cuprins: Veniți să ne închinăm, de P. Leon I. Manu. — Maica Domnului. — Cătră Fecioara Maria, de Fr. Nichita G. Farcu. — Mănăstirea Prislopului, de Păr. Augustin Pop. — Primăverii, poezie de Ștefan Campeanu. — Ținerea sărbătorilor, de George M. Pteanu. — Suferințele te curătează și te întore la Dumnezeu de Dr. Paul Luran, protopop. — Primăstere-ne Stăpâne, poezie de Nicu Fluier. — Vers funebrel, de Robison. — Tălcuirea sărbătorilor noastre, de Preotul George M. Pteanu. — Proverbe și învățăături, culese de G. Manu. — Poșta redacției. Redacția și administrația Dr. N. B. Anzeu, Vulcan (Hargh. m.). Abonamentul anual 3 cor., un număr 30 bani.

Revista Teologică, Nr. 7—8 din anul 1916, a apărut cu următorul cuprins: Recrutarea clerului nostru înalt, de Iuliu de biserică. Rezultatele certelor lăuntrice din biserică, de Ilie Beleuș. Să ne rugăm, predică de Dr. I. Broșu. Cuvântare pentru timp de război, de Ion Handa. Pilde și asemănări, de N. B. Miscarea literară, de N. Colan. — Abonamentul 10 coroane pe an. Adresa: Dr. Nicolae Bălan, profesor sem. în Sibiu, str. Reissenfel 11.

Cântecul poporal din război. A apărut în editura librăriei „Minerva” George Taran, Lugoj: „Cântecul poporal din război”, (vol. II), aranjate de George Taran, tipograf-librar. Un volum de 64 pagini de „Cântecul” alese, trimise de pe toate fronturile noastre. Asemenea se află o duioasă poezie din Sicilia (Italia) dela prizonierul Dimitrie Novacescu din Coșteiu mare (Jugă Lugoj), adresată părinților săi în formă de scrisoare. Prețul 32 fil. și 5 fil. porto postal. Se află de vânzare la toate librăriile din țară, precum și la editorul: Librăria „Minerva” G. Taran, Lugoj.

Teatru.

Luni, în 5 Iunie: *Voivodul țiganilor*, de I. Strauss, cu concursul primadonei Ileana Megyeri dela teatrul național cașovian.

Marti: *Drotarul*, opereta de Lehar, în beneficiul soților Sziklai. Se vor executa câteva dansuri nouă de primele puteri ale trupei teatrale.

Miercuri: *Farmacistul excesiv*, farsă picantă franțuzească.

Aviz.

Legătorul de cărți, având personal insuficient de a putea presta compactarea manualelor și a cărților bisericești cari ni se cer, rugăm onor. noastră clientelă a fi cu indulgență, pentru că pe rând tuturor comenzilor se va satisface.

Librăria Arhidiecezană.

Din public.

Mulțumită publică.

Este fapt constat, prin mărturisirea evenimentelor de ori ce ordin ale timpurilor strecurate, că timpurile mari produc și scot la iveală în măsură mai pronunțată și însușirile nobile ale sufletului omenesc, cari prin strălucirea scăpătoare de ordin ideal mai captivant, demonstrează cu putere, că sămânța idealismului la omenimea timpurilor noastre — pe lângă tot crasul egoism dominant — nu a pierdut nimic din puterea sa productivă.

Timpurile mari de azi arată în plină lumină acest adevăr. Crâncenul război care decurge încă, ca o răvărsare nebulă de potop, lăsând în urmă fel de fel de dezastru, pretinde grabnic ajutor, la împlinirea cărei datorită răspunde lumea noastră în chip vrednic, cu deosebire prin acte mărinimoase de dărnice și milostenie.

Și cu toate că astăzi toate păturile populației sunt așa zicând forțate a-și lega toată atențiunea în această direcție, sămânța curatului idealism înverzește destul de frumos și în alte strate... dovedind adevărul Sft. Scripturi, că: „nu numai cu pâine trăiește omul...” Iată și cazul nostru, ca adevărat.

Nobilului indemn arătat de cătră maritimii dăruitori expuși în nr. 27 a. c. al acestui prețuit ziar, față de credincioșii rămași fără altar... și fără iconă de închinat... în urma incendiului din toamna trecută, au mai urmat și deci ne-au mai mângăeat în neazul nostru și milostivii următori:

Direcțiunea institutului economic „Agricola” din Hunedoara cu cor. 300. Direcțiunea băncii „Corvineana” din Hunedoara cu cor. 200. Direcțiunea institutului „Mărgineana” din Polana cu cor. 20. Direcțiunea institutului „Luceafărul” din Vârșet cu cor. 20. Direcțiunea institutului „Auraria” din Abrud cu cor. 25. Domnul Simion Chirca proprietar în Hunedoara a dăruit cor. 25. Credincioșii din Santandres la sfârșitul par. G. Popoviciu ne-au dăruit cu cor. 124/70. Credincioșii din Simeria la indemnul par. Andrei Truta ne-au dăruit cor. 43/60. Credincioșii din Josani la indemnul par. E. Gheșja ne-au dăruit cor. 8.

Onoratorilor direcțiuni ale băncilor sus arătate, Dlor preoți, precum și credincioșilor arătați, cari au dat răspuns la vântul nostru, și prin maritimioasele și prețioasele lor dăruiri au vărsat cursaj în suflătele desrădăjduite rămase nu numai fără adăposturi proprii, ci și fără biserică, — în numele parchienilor mei le exprim și pe această cale profundă mulțumită, rugând pe Dumnezeu, să le fructifice darul cu plată cerească și îndestulare pământească. Fie, ca la lumina nobilei lor fapte, să ne mai poată observa și alți binefăcători neagra și întunecoasa noastră strămtorare, la care suntem condamnați, tocmai în aceste timpuri de oribilă scompate și mare sărăcie.

Nădăstia inferioară (tractul Hunedorei) Sft. George 1916.

George Rain
preot.

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala confes. gr. or. română din Câmpuri-Surdac (Kimpury-Szurdak) p. presb. Ilia-m. să deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Salar legal: 1200 cor. în bani — din care 780 cor. ajutor de stat votat deja — cuartir în edificiul școlii, grădina de legumi sau 20 cor. în bani, pentru trebuințele învățătorului 4 metri cubici de lemn pentru încălzit sau 20 cor. banii.

Dela reflectanți să cere să aibă cunoștință muzicală spre a instrui și conduce corul bisericesc, ceiașe pe-tentul va declara-o în suplică, sau separat. Cei desteri în conducere de orchestră sunt preferiți.

Cel ales va instrui și școala de repetiție, și va conduce copiii la biserică în Dumineci și sărbători.

Reflectanții la acest post sunt poștiți a-și înainta rugărilor de concurs în regulă instruite la oficiul protopresbiterial gr. or. al Iliei, având a se prezenta înainte de a-l egere în biserică din Câmpuri-Surdac, spre a cânta și a se face cunoscut popo-rului.

Ilia-mureșană, la 12 Mai 1916.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Iliei, în conțelegere cu comitetul parohial.
Nr. 80 3—3 **Dr. Ioan Dobre**
adm. p. presb. it.

„LUMINA“

institut de credit și economii, so-cietate pe acții în Sibiiu.

AVIZ.

Institutul aduce la cunoștința de-ponenților săi, că va fructifica cu în-ceperea dela 1 Iulie a. c. pe lângă anunțul de până aci, atât depunerile făcute până la 1 Aprilie 1916, cât și cele făcute dela 1 Aprilie a. c. încoace cu 4½%.

Depunerile în cont-curent cât și cele primite până acum cu procent mai redus se vor fructifica cu 4%.

Sibiiu, la 27 Mai 1916.

(82) 1—1

Direcțiunea.

Szebenvármegye alispánjától. (83) 1—1
4895/1916 alisp. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Alulírot alispán versenyárgyalást hirdetek: Szebenvármegye közigazgatási bizottsá-gának 1/577/916 sz. a. kelt határozatával a *dolmány-vurpud-vejgházi th. uton levő 50 sz. áteresz*, 2/578/916 sz. a. kelt határozatával a *dolmányi vurpud-vejgházi th. uton levő 50 sz. áteresz*, 3/579/916 sz. a. kelt határozatával a *kisapold-omlási th. uton levő 6 sz. hid.* 1/580/916 sz. kelt határozatával a *sászsebes-sugáti th. uton levő 5 sz. hid* 5/581/1916 sz. határozatával a *kisapold-nagybudasi th. közút 0-2 kr. szakaszának felöltésére és 6 általan a dolmány-vurpudi-vejgház th. uton levő 39 sz. áteresz újból építésére vonatkozó munkálatok engedélyeztetvén, azon munkálatoknak vállalati uton biztosítása céljából 1916 évi Junius hó 23-ik napjának délelőtti 11 órájára Szebenvármegye alispánjánál a k-s-ű és teremben tartandó árt ajánlati nyilvá-nos versenyárgyalást hirdetek ki és felhívom versenyző óhajtokat fentebbi munkálatok végrehajtására vonatkozó ajánlataikat Szeben-vármegye alispánjához címezve fentebb ki-tett nap d. e. 10 óráig annál is inkább adják be, mivel később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek Megjegyzem, hogy a felsorolt munkálatokra nézve mindegyikre kü-ön-kü-ön ajánlat adandó be. Csek szabályszerűen ki-állított a pecséttel ellátott lezárt sőtetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján ajánlatok fognak figyelembe vé-tetni. Az ajánlatokhoz az általános feltételek-ben előírt és az ajánlati összegnek 5%-át kitevő bántapénznek a nagyzebeni m. kir. adóhivatalnál történt letételéről szóló nyugta csatolandó. Az ajánlattevők ajánlatokkal még 30 napig köte zettséggben maradnak. Azon ajánlattevők, kik Szebenvármegyével eddig üzleti összekötésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi iparkamara által kiállított bizonyítvánnyal igazolni.*

A szóban forgó és fentebb megjelölt munkálatokra vonatkozó tervek és iratok nagyzebeni m. kir. építészeti hivatalnál a hi-vataltos órák alatt megtekinthető és ugyanott ajánlati böltésgvetési űrlapok ivenként 1 ko-ronáért megszerezhető

Nagyszeben, 1916 évi május hó 27-én.

Fabritius
alispán.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhi-diecezană în Sibiiu-Nagyszeben.**

Prețul unui exemplar: Broșat Cor. 2—, legat cor. 2'60, porto 20 fileri.

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiiu“

Nr. 1. Ținerea vitelor, de E. Brote	K —24
2. Trifoiul, de Eugen Brote	—24
3. Prăsierea pomilor, de Dem. Comșa	—24
4. Legea veterinară, de inv. Muntean	—80
5. Însușirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	1 60
6. Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	—70
9. Povețe pentru stărpirea gân-daciilor de Maiu	—10
10. Darea pe vinuri și favoru-rile (îulesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
11. Povețe pentru apărarea îm-potriva gândacilor, cari sfre-delesc mugurii	—10
12. Scurtă povățuire la stăr-pirea șoarecilor de câmp	—10
13. Cum să îmblățim orzul de bere	—18
14. Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	—70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. pre-miat. Cu 6 ilustrații în text	1 50
16. Cuvinte de îmbărbătare pen-tru Șerbarea pomilor și a paserilor	—20
17. Monilia, o nouă boală a po-milor, de Hermann Kern	—10
18. D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	—25
19. Câteva rele fcaucate în po-porațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	—30
20. Nimicirea șoarecilor de câmp, îndru-ări preluate după instrucție ministerială	—20

A apărut în editura comisiunii admini-strative a **tipografiei arhidiecezane:**

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succe-sului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Perioadă fatală. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhă-relele de beutură. Vorbele obscene. Stea-gul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini. Ca-valerism și Donchișotism. Viermele nea-dormit. Orientări. O putere... Nobleta adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor des-moșteniți. O obiecțiune și o părere. Che-marea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțeste ca să învingeri. Puterea de sus Adauș. Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bo-gat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Li-brăria arhidiecezană din Sibiiu**, e-xemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2 coroane**.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni cu binecuvântarea Înalt Preasfin-țitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În aceasta ediție augmentată, (474 pa-gini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugă-ciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeiții Liturgii. Canon de pocăință către Domnul no-stru Iisus Christos. Rugăciune mai nainte de Îspovedanie. Învățătură pentru Îspovedanie. Rugăciunile sfinte cuminecturi. Rugăciunile după sfânta cuminectură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Can-on de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Dom-nul nostru Iisus Christos. Acaftistul presfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de multă-mită către preasfânta Născătoare de Dum-nezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Pa-racelis al presfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deo-sebite ocazii. Culegere de rugăciuni la fe-liurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu expicare.

Se află în depozit spre vânzare la **Li-brăria arhidiecezană**, și se vinde legat solid și cu gust, în coloare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revânzătorilor li se dă **20%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu pre-țul de **1 cor. 80 fil.**

La Librăria arhidiecezană

se vând cu preț redus:

I. Recvizite pentru fizică.

	Cor.
Instrument arhimedic	5'85
Glob de aramă	3'10
Scripte	4'50
Cumpănă	2'50
Potcoave magnetice	—60
Retorte	—60
Sticle pentru udat	1'60
Prismă	3'10
Sticle măritoare	3'50
Vase papilare	3'10
Vase comunicatoare	3'10
Vas de ținut apă	4'30
Pâlnie de sticlă	—50
Pocale de sticlă	—40
Rudă de sticlă și cauciuc	4'50
Țevi de sticlă	1'80
Cutii cu peatră brună	—40
Sticle cu acid cal-clor	2'10
Colecțiuni cu mineralii	24—
Colecțiunea plantelor	12—
Colecțiunea insectelor	15—
Colecțiunea corpurilor geometrice	6—
Colecțiunea măsurilor	8—

II. Tabele de intuițiune.

Modelul mașinei de aburi	3—
Să ne ferim de beuturi spirituoase	1'50
Urmările beției	2'80
Himn	3—
Cutii, conțin câte 16 tabele din is-toria naturală, cutia	10—
Orașul	5—
Pădurea	5—
Munții	5—
Primăvara	5—
Vara	5—
Iarnă	5—
Curtea țărneasă	6—
Konyhakerá	3—
Făitietés	3—
Palkó	3—
Öreg koldus	3—
Madarsk etetése	3—
Templom	3—
Szántás, vetés, boronálás	3—
Ruhamóság	3—
Rosálás	3—
Aratás	3—
Asztalos műhely	3—
Takács	3—
Kapálás	3—
Cséplés	3—
Kovács	3—
Czipész	3—
Szűretelés	3—
Table negre mari pentru școală (lun-gimea 1'5 m., lățimea 1'25 m.)	10—
Stindardul și emblema națională ma-ghiară	4—

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere romă-nească, făcută de dl Teodor V. Păcățian, redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de con-vingere temele următoare: *Principiile funda-mentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Subli-mitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Li-brăria arhidiecezană din Sibiiu**. Prețul unui exemplar e **1 cor. 50 fileri** plus **5 fileri** porto poștal.

Revânzătorilor li se dă **20%** rabat.

În editura comisiunii administrative a **Tipografiei arhidiecezane** a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, tes-tamentul vechiu și testamentul nou

cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale Domnului Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe ro-mâne din Transilvania și metropolit al românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următoru cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise. Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedapsa lor. Făgă-duința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Urma-torii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Po-topul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primeș-te în cortul seu pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sară și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de fra-șăi. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.*

II. *A doua carte a lui Moise. Egipt. Naștere creșterea, tuga și căsătoria lui Moise. Așezarea ma-lului Paștilor. Moartea celor întâi născuți, începutul egiptei. Savârșirea egiptei. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Întocmirea meseriașilor. Șerbarea Săm-betei. Tabelele legi.*

III. *A treia carte a lui Moise. Leviticon. Sfin-țirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.*

IV. *A patra carte a lui Moise. Numerile. Va-leam vrea să diasteme pe Israeliteni. Asuna lui vor-bește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Naș se pune în locul lui Moise povățuitor poporului.*

V. *A cincea carte a lui Moise. A doua legi. Repetarea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă direcțiunea sa, și așază pe Iisus fiul lui Naviu în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.*

VI. *Cartea lui Iisus Navi. Israel trece cu arme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetăți-lor heronului.*

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel. Viteja prorocii Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Învin-gerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Viteja, nunta și găditoria lui Samson.*

VIII. *Cartea I-a a împăraților. Înălțarea la Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împarat. Lupta lui David cu uriașul Golia.*

IX. *Cartea II-a a împăraților. Ungerea lui David de împarat.*

X. *Cartea III-a a împăraților. Căsătoria, ru-găciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solo-mon. Ilie ucide pe preoți lui Baal.*

XI. *Cartea IV-a a împăraților. Cele cincim-nuni ale lui Eliseu. Neeman se curăță de boală.*

XII. *Cartea lui Iov. Nenorocirea și răbdarea lui Iov.*

XIII. *Psaltirea. Cântarea lui David cândă scăpat din mâna lui Saul.*

XIV. *Fildele lui Solomon. Lauda înțelepciunii în viața omenească. Lauda muierei muncitoare.*

XV. *Eclesiastul lui Solomon. Toate-și au vre-mea lor. Mijloacele fericirii.*

XVI. *Eremia. Vedenia despre smochine.*

XVII. *Daniil. Daniil tălcuiește visul lui Navu-hodonosor. Scăparea din groapa leilor.*

XVIII. *Prorocul Iona. Chemarea, neascultarea și pedeapsa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.*

XIX. *Tovie. Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuirea către fiul său.*

XX. *Iudita. Îscusitul îndemn și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Tăierea capului lui Oloferu. Măntăia Iuditei și a poporului ei.*

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Solomon. Rugă-ciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.*

XXII. *Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach. Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda femeilor bune, și muștrarea celor rele.*

XXIII. *Cărțile Macaveilor. Despre nedum-neirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia ce-or șapte frați Macavei și a mamei lor.*

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestirea Nașterea lui Iisus. Întipăinirea Domnului. Magii dela răsărit. Fuga la Egipt. Botezul lui Iisus. Isptirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Vitezda. Cuvântarea de pe munte. Învierea tinărului din Nain. Învierea ietei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mna. Fiul cel răcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Învierea lui Lazăr. Intrarea în Ieru-salim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsiman. Iisus înaintea Arhiereilor. Patimile, răstignirea, moar-tea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și frumos cu **2 cor. + 20 refili** porto.

Revânzătorilor li se dă rabat **15%**.